

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№5

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 705 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-mayda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor

Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate

Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society

Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences

Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor

Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor

Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor

Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)

Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)

Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor

Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan

Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan

Buzrukxonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences

Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer

Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor

Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)

Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)

Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)

Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor

Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)

Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE

Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

“Zavur kollektor suvlarining kimyoviy tarkibi tahlili va ularni tozalash zarurati (Qoraqalpog‘iston Respublikasi misolida)”.....	20
Kungiratbay Sharipov, Ma‘ruf Nurmanov	
Forming demand and stimulating sales in Uzbekistan.....	26
Musayeva Shoirazimovna	
Членство в ВТО как драйвер развития: взгляд Узбекистана через призму опыта Вьетнама и Казахстана.....	30
Ж.Я.Нуриллаев	
Mamlakatimizda tizimli ahamiyatga molik banklarni aniqlash tartibi va ularning bank tizimi moliyaviy barqarorligiga ta’siri tahlili.....	37
Xolmamatov Farhodjon Kubaevich	
O‘zbekiston respublikasida aholi bandligini ta’minlashdagi dolzarb masalalar	44
Ibragimov Elmurod Gulboynor o‘g‘li	
O‘zbekiston respublikasida elektr energiyasi ta’minoti hajmini yalpi ichki mahsulot hajmiga ta’sirini ekonometrik tahlil qilish.....	48
Fayziyev Rabim Alikulovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tijorat banklarining xizmat turlarini takomillashtirish amaliyoti	60
Umurzoqova Adiba Ochilovna	
Qishloq xo‘jaligi kooperativi boshqaruv tizimida buxgalteriya hisobini tashkil qilishning o‘ziga xos xususiyatlari	67
Abduraxmanov Ramazon Abdullayevich	
O‘zbekistonda qishloq xo‘jaligi mahsulotlari umumiy hajmini prognozlashda ekonometrik modellar (yillik)	72
Qodirov Farxod Amirovich, Bo‘ribaeva Qundiz Muratbaevna	
Oziq-ovqat mahsulotlari xavfsizligi tizimini takomillashtirishning nazariy va amaliy jihatlari.....	77
Mahamatova Maftuna	
Xufiyona va yashirin iqtisodiyotning amaliy tahlili o‘zbekiston miqyosida.....	83
Koshanov Abdimurat Azat uli	
Soliq tizimini barqarorligini belgilovchi omillar tahlili.....	87
Nurillayev Jasurbek Davronbekovich	
Mahalliy budjetlar daromad manbalarini mustahkamlash omillari.....	92
Soatova Nodira Boboxanovna	
Bank infratuzilmasining raqamli transformatsiyasi va resurslar bazasi shakllanishi: nazariy asoslar va texnologik yondashuvlar.....	97
Raxmatov Azizjon Jaloliddinovich, Jumayev Muzaffar Mahmud o‘g‘li	
Ichki auditning transformatsion potentsiali: tahliliy amallarni takomillashtirish orqali samaradorlikni oshirish.....	102
Misirov Akbarali Pardaboyevich, Ismoilov Asadbek Abdusamat o‘g‘li	
Xorijiy mamlakatlarda yashil moliyalashtirishni rivojlantirish yo‘llari.....	110
Qorriyeva Shahnoza Safarbayevna	
Yashil moliya – iqtisodiy rivojlanish mexanizmi sifatida	117
Nodir Xidirov G‘iyosaliyevich	
Xo‘jalik yurituvchi subyektlarning likvidiligi va moliyaviy barqarorligini ta’minlashning xorij tajribasi va uning amaliy ahamiyati	122
Bauyetdinov M.J.	
Теоретические подходы к определениям агрессий социально - экономической и политической стабильности государства как фактор повышения рекреационных потребностей	128
Алимова Райхона Баходировна	
Innovatsion ta’lim texnologiyalari asosida talabalarning metodik tayyorgarligini shakllantirish.....	139
Komilov Umidjon Normurod o‘g‘li, Tulyaganova Gulnoza Olimjon qizi	

Kichik biznes subyektlarini moliyalashtirish manbalari	143
Nematulloev Suxrob Sobirovich	
Bir qatlamli elastik asosda joylashgan to'sinning seysmik kuchlar ta'siridagi tebranishining V.Z. Vlasov usuli asosida analitik tadqiqi	148
Kamola Xaydarova	
"Sibir daryolarining burilishi" loyihasining tarixiy va retrospektiv tahlili	153
Mahmudov Nosir Mahmudovich	
Sarguzasht turizmini rivojlanishi va sarguzasht turlarda turistlarning xavfsizligini ta'minlashda instruktor-gidlarning roli	159
Tilovmurodov Dostonbek Furqat o'g'li	
Scientific-theoretical foundations of the use of ict in ensuring management efficiency and security in enterprises	165
Khalilov Bekzod Akhmatovich	
Tijorat banklarida kredit riskini boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish yo'nalishlari.....	171
Mirtursunova Dinara Anvarovna	
O'zbekiston respublikasi tijorat banklarida masofaviy bank xizmatlarini joriy etishni takomillashtirish yo'llari.....	175
Tangriyev Izzat Raxmatullayevich	
Qashqadaryo viloyatida eko va etno turizmni rivojlantirishning istiqbollari va iqtisodiy samaradorligi.....	181
Erkayeva Barno, Xushvaqtoev Ramziddin	
O'zbekiston bank tizimida raqamli valyutalar va yashil investitsiyalar integratsiyasini takomillashtirish	186
Nodirov Azizxon Asrorovich	
Global energiya noaniqligining o'zgaruvchanligi ekonomertik modellari	192
Bexzod Qo'ziboev	
Экоцифра: цифровизация МСП для зеленого устойчивого роста	197
С.С. Убаева	
Qishloq xo'jaligini barqaror rivojlantirish va ekologik toza hududni yo'lga qo'yishning ahamiyati	201
Ergashov Ulug'bek Zoxidjonovich	
Statistika fanining shakllanish bosqichlari va rivojlanish tendensiyalari.....	206
Nabixodjaev Abbas Abdupattahovich, Umarova Mukaddas Abbasovna	
Hududlarning atmosferaga chiqaradigan zararli chiqindilar miqdorini sanoat mahsulotiga nisbati bo'yicha tahlili	210
Baqoyev Husan Nuriddinovich	
Qayta tiklanadigan vodorod narxlari strategiyasini o'rganish: xarajat noaniqliklarini bartaraf etish	216
Nuraliyeva Komila Sanakulovna	
Qishloq xo'jaligini "yashil" iqtisodiyot asosida rivojlantirishga o'tishning zarurligi va mohiyati	221
Yoldoshev Mutalib Ibrohimovich	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda "yashil investitsiyalar" dan foydalanishning xorij tajribalari	225
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna, Rustamova Nasiba Arslanovna	
Ijtimoiy iqtisodiy ehtiyojlar va ularning iqtisodiy rivojlanishdagi o'rni.....	230
Raxmonova Feruza Musaqulovna	
Oliy ta'lim xizmatlarini ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotda tutgan o'rni.....	234
Mirzaxajeva Shaxzoda Shuxratovna	
Tijorat banklari muammoli kreditlarining likvidlilikka ta'siri.....	240
Karshiyev Adham Anvarovich	
Kichik firmalarning raqobatbardoshligini oshirishning nazariy metodologik jihatlari.....	245
Ruzmetov Davron Ibrogimovich, Aliyev Maqsudbek Erkinovich	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy resurslaridan samarali foydalanish imkoniyatlari.....	251
Talapova Nargiza Baxriddinovna	

“Deviant xulq-atvorli o‘smirlarning ijtimoiy moslashuvining psixologik xususiyatlari”	255
Saidbekova Feruza Anvarbek qizi	
Aholi daromadlarini diversifikatsiya qilishda davlat siyosatining roli va imkoniyatlari	258
Nutfullayev Shohrux Mexli o‘g‘li, Qurbanov Ulug‘bek Erkinovich	
Анализ показателей развития зелёной химии по всему миру и в узбекистане за последние десять лет	262
Фозилова Фирангиза Комиловна	
Tijorat banklarining o‘zbekiston respublikasi iqtisodiyotiga ta’siri	270
Masharipov Rasulbek Jo‘rabekovich	
Biznes birlashuvda buxgalteriya hisobi va auditni takomillashtirish yo‘nalishlari	273
Hamroyeva Zuhra Amiral qizi, Xayitboyeva Laylo Oybekovna, Mirzarayimov Sardorbek Ravshanovich	
O‘zbekiston respublikasida pul-kredit siyosatining maqsadi	277
Adilov Zuxriddin Marip o‘g‘li	
Qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining ishlab chiqarish va bozorlararo aloqalarining statistik o‘zgarish tendensiyalari	281
Zakirova Umida Maxamadaminovna	
Iqtisodiy bilimlarni shakllanishi va rivojlanishi	286
Po‘latov Abdulloh Xolxo‘jayevich	
Теоретические основы эффективного управления финансовыми ресурсами предприятий с государственной долей (на примере узбекистана)	291
Ахмедов Дилшод Турсункулович	
Robototexnika asoslari va maktab ta‘limida qo‘llanilishi	298
Tuxliyev Muslimbek Sherzod o‘g‘li	
Sun‘iy intellektlar yordamida o‘quvchilarni hayotiy faoliyat ko‘nikmasini shakllantirishi	303
Mirxasilova Zulfiya Kochkarovna, Abdurahmanova Ozoda Djo‘rayevna, Kurbanov Azimjon Jo‘raboy o‘g‘li	
Levi tengsizligi uchun A.N. Kolmogorov teoremlari	316
Saypiddinov Shukurullo Sadrdinovich, Baxramov Rustamjon Qambarali o‘g‘li	
Rivojlanayotgan mamlakatlar bank tizimida raqamli moliyaviy texnologiyalarni joriy etish afzalliklari	320
Xodjimamedov Akmal Ashurovich, Umedov Abdullo Umedovich	
O‘zbekiston respublikasining mdh mamlakatlari bilan tashqi savdo faoliyati tahlili: o‘zgarish tendensiyalari va istiqbollari	326
Ilyosov Asrorjon Axrorjon o‘g‘li, Abdullaev Alisher Maxmudovich, Tuxtasinova Muxayyo Mirzasultonovna	
Elektron tijoratni rivojlantirishning xorij tajribasi	330
Madieva Zuxra Iskandarbekovna	
Inson resurslarini o‘rganishning asosiy yondashuvlari: mohiyat-ta’rifiy tahlil	336
Bakirov Qobiljon Mamatyusupovich	
Bandlikni ta’minlashda davlat tomonidan institutsional muhit yaratishning roli	340
Dilorom Tojiboyeva, Umida Ravshanovna Anvarova	
Mamlakatimizda islom moliyasini rivojlantirish maqsad va choralari	346
Xoliyorov Xomid Boynazarovich	
Разработка экспертной системы для оценки финансового состояния предприятия	352
Tajibayeva Kizlargul Ajiniyazovna	
Farg‘ona vodiysi viloyatlarida kichik biznes ko‘rsatkichlarining o‘zgarishi: panel regressiya tahlili	362
Tojiyeva Muhabbatxon Mansurjon qizi	
O‘zbekiston Respublikasida makroiqtisodiy ko‘rsatkichlarni hisoblashdagi asosiy muammolar va ularning yechimlari	368
Farmonov Ilhomjon Iqboljon o‘g‘li	
Xorijiy tajriba asosida korxonalar innovatsion faolligini boshqarishni takomillashtirish	374
Hakimova Nozimaxon Sobirjon qizi	
Mahalliy davlat hokimiyati organlarida milliy kadrlar zaxirasini shakllantirish	380
G‘aniev Elyor Sobirjonovich	
O‘zbekistonda sirkulyar iqtisodiyotga o‘tishning ahamiyati	386
Mirzayev Muzaffar Maxmudovich	

The role of international investments in greening and ecological rehabilitation of the aral sea region	392
Ospanova Feruza Bazarbaevna	
“Зеленое направление” совершенствования бухгалтерского учета	397
Ибрагимов Гайратжон Артикович	
Xarajatlarni kelib chiqish joylari va javobgarlik markazlari bo'yicha hisobga olishni takomillashtirish	403
Xamidova S.Ya.	
Mintaqalarni iqtisodiy rivojlantirishning metodologik asoslari va ularni takomillashtirish.....	409
Toshaliyeva Saodat Toxirovna	
O'zbekistonda kichik turar joy biznesini rivojlantirishda xorijiy tajribalar	414
Yo'ldashev Bekzodjon Sherzodjon o'g'li	
Tijorat banklarida davlat maqsadli dasturlarini moliyalashtirish yuzasidan ilmiy-nazariy qarashlar.....	419
Shodiyev Shuhrat Sunnat o'g'li	
Qandolat mahsulotlari bozorida marketing strategiyalaridan foydalanishning xorijiy mamlakatlar tajribasi.....	426
Azlarova Munira Muxammad-Amin qizi	
Risk management in commercial banks, methodological approaches and practical implementation	433
Baymuratova Zina Aqilbekovna, Jarilkapova Naubaxar Paraxat qizi	
The impact of competition on economic growth: evidence from uzbekistan's automotive industry.....	439
Saydaliyeva Dilrabo Baxriddin qizi	
Raqamli texnologiyalarning oliy talim xizmatlarini rivojlantirishdagi o'rni.....	444
Mirzaxadjayeva Shahzoda Shuxratovna	
Развитие производства сельскохозяйственной продукции путем развития цифровых технологий.....	450
Юсупов Мухиддин Соатович	
Tijorat banklarida loyihaviy moliyalashtirish risklarini boshqarish amaliyotini takomillashtirish	457
Berdiyev Akram O'ktamovich	
Iqtisodiy tarmoqlarni soliqqa tortish orqali investitsiya loyihalarini rivojlantirish.....	463
Sharipov Eldor Salohiddin o'g'li	
Iqtisodiyotda investitsiya va kredit salohiyatini bank faoliyatiga ta'siri.....	468
Ergashova Nilufar Sobirovna	
Qurilish materiallari sanoati korxonalarining raqobatbardoshlik salohiyatini boshqarishni takomillashtirish	473
Tashmukhamedova Karima Samatovna	
Ziyorat turizmini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari va istiqbollari.....	479
Kurbanova Mohinur Xabib qizi	
Xalqaro sayohat lug'ati va uning shakllanishi.....	487
Abduaxadova Zilola Djamoliddinovna	
Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari va uni o'zbekiston respublikasi hisob tizimini rivojlantirishdagi o'rni va ahamiyati.....	492
Quvvatov G'olibjon Baxtiyor o'g'li	
Kooperatsiyalarning tutgan o'rni va ahamiyati.....	501
Mirzayev Musurmon Umidullayevich, Ziyadullayev Ilhom Narkobilovich	
Использование методов математического моделирования при внедрении коммерческих автоматических систем	505
Курбанова Рахима, Ахмедов Мехрожон	
Tijorat banklari kapitalidagi davlat ulushini kamaytirish yo'llari.....	511
Vasiyev Alisher Samiyevich	
Механизмы трансформации неформального сектора в официальную экономику на основе финансовых инструментов.....	515
Кошанов Абдимурат Азат ули, Муртазаев Шахрух Коньскайлиевич	

The impact of tourism on the economy of Uzbekistan	519
Xaydarova Marjona, Muxamedboyeva Muxlisa, Umarov Kamron, Usmanova Aziza	
Mintaqada gastroturizm rivojlanishining iqtisodiy asoslari va zamonaviy tendensiyalari	525
Masharipova Manzura Alimbayevna	
Qoraqalpog'istonda mehmonxona xo'jaligining hozirgi holati tahlili	530
Xalimova Fayoza Nafasovna	
Tikuv-trikotaj korxonalari brend jozibadorligini oshirishning ilmiy-nazariy jihatlarini	535
O'rinov Akmaljon Axmadjonovich	
Bank tizimida hisobotlarni avtomatlashtirish texnologiyalari	542
Sodiqov Sanjar Saydullo o'g'li	
Engineering programs in Uzbekistan on the verge of fifth industrial revolution	547
Khasan Khankeldiyev	
Aksiyadorlik jamiyatlarining boshqaruvini yaxshilashda korporativ madaniyatning ahamiyati	551
Akramova Nazokat Israilovna	
Tadbirkorlik faoliyatining iqtisodiy taraqqiyotdagi o'rni	562
Amonov Mehriddin Oromiddinovich	
O'zbekiston sanoat tarmoqlarida kooperatsiya asosida tayyor mahsulotlar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish tizimini takomillashtirish yo'llari	572
Xalilova Sevaraxon Alijon qizi	
Moliyaviy barqarorlikning asosiy ko'rsatkichlari va ularning tahlili	578
Urmanbekova Iroda Farxodovna	
Tijorat banklarining mamlakat iqtisodiyotida tutgan o'rnini tahlil qilish	583
Kilicheva F.B., Mengnorov A.A., Bozorova O.R.	
Bog'dorchilik tarmog'ida klasterlarni joriy qilishda yevropa tajribasini qo'llash imkoniyatlari	591
Ergashov Ulug'bek Zoxidjonovich	
To'qimachilik klasterlarini boshqarishda xorijiy mamlakatlar tajribasi	598
Mansurov Saidxo'ja Kamalovich	
Barriers to tourism infrastructure development in Uzbekistan: a critical analysis	605
Sarvinoz Shodmonova	
Xalqaro bozorda qishloq xo'jaligi mahsulotlari raqobatbardoshligini oshirish	609
Mengnorov Almardon Abdirahmonovich	
O'zbekiston respublikasida infratuzilma loyihalarini amalga oshirishdagi risklarni boshqarish	620
Yusupova Zilola Ismoiljon qizi	
Korxonaning iqtisodiy barqarorligiga erishishning zamonaviy tendensiyalari	626
Iminova Nargizaxon Akramovna	
Qishloq joylari maishiy xizmat ko'rsatish sohasida axborot resurslaridan samarali foydalanish	631
Xamdamov Eldor Toshtemirovich	
Meva-sabzavotlar eksportida transport koridorlari va vositalarini tanlash xususiyatlari	636
Yusupov Muxiddin Soatovich	
Рынок рабочей силы в Узбекистане и ее воспроизводство	644
Шакиров Амаль Улугбекович, Камилова Наргиза Абдукахаровна	
Деньги и их функции в экономике	650
Мурадиллаев Мансур Мехроживич, Камилова Наргиза Абдукахаровна	
Развитие сельского хозяйства в Узбекистане	654
Махмудов Алишер Мухтарович, Камилова Наргиза Абдукахаровна	
Инвестиции и инновации в химической промышленности Узбекистана: современные тенденции и перспективы	658
Хусаинов Равшан Рахимович, Султанходжаев Аманулла Асадуллаевич	
Tijorat banklari aktivlarini boshqarishni takomillashtirish	666
Mardonova Shoxsanam Baxodirovna	
Definition of agritourism as a multifunctional development in rural areas	672
Aktamov Olimjon Abdugani ugli	
Kameral soliq tekshiruvida smart texnologiyalarini ma'lumotlarini soliq organlarining ma'lumotlar bazasida shakllanishi	680
Qurbonov Muxiddin Abdullaevich	

Проблемы регулирования государственно-частного партнерства и рекомендации по их решению (на примере безработицы в республике узбекистан).....	687
С.Э. Холмуратов	
Автоматизация аудиторских процедур с использованием искусственного интеллекта.....	692
Ходжарахманова Назира Бахтияр кизи	
Past karbonli iqtisodiyotga o'tish zaruriyati va uning omillari.....	701
Valiyev Axliddin Aropitdinovich	
Yengil sanoatda zamonaviy tikuv mashina-kichik robotlarning mexanizmlarini mukammallashtirish	705
Sirojova Muxabbat Sodiq qizi, Kurbanov Fazliddin Aminovich	

PAST KARBONLI IQTISODIYOTGA O'TISH ZARURIYATI VA UNING OMILLARI

Valiyev Axliddin Aropitdinovich

Farg'ona davlat texnika universiteti

"Iqtisodiyot" kafedrasida katta o'qituvchisi

Email: axliddin.valiyev@ferpi.uz

Annotatsiya: Maqolada bugungi kunda sodir blayotgan iqlim o'zgarishlari jahon hamjamiyati uchun eng muhim muammolardan biriga aylanganligi va bu jarayonning asosiy sabablaridan biri, iqtisodiyotning barcha tarmoq va soxalari tomonidan atmosferaga SO_2 va boshqa parnik gaz chiqindilarining uzluksiz chiqarilayotganligi sabab qilib ko'rsatilgan.

Shuningdek, mazkur maqolada ekologik barqarorlikni ta'minlash va iqlim o'zgarishiga qarshi kurashishning o'ziga xos masalalari yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: iqlim o'zgarishi, karbon izi, parnik gazlari, karbonat angidrid konsen tratsiyasi, kalsiy karbonat, kalsiy oksidi, ekologik muvozanatning buzilishi, metan, azot oksidlari, yerning o'rtacha harorati oshishiga, muzliklarning erishi va dengiz sathining ko'tarilishi.

Abstract: The article shows that today's climate change has become one of the most important problems for the world community, and one of the main reasons for this process is the continuous release of SO_2 and other greenhouse gas emissions into the atmosphere by all branches and sectors of the economy.

Also, this article highlights the unique issues of ensuring environmental stability and combating climate change.

Keywords: climate change, carbon footprint, greenhouse gases, carbon dioxide concentration, calcium carbonate, calcium oxide, ecological imbalance, methane, nitrogen oxides, global average temperature increase, melting of glaciers and sea level rise.

Аннотация: изменение климата, углеродный след, парниковые газы, концентрация углекислого газа, карбонат кальция, оксид кальция, экологический дисбаланс, метан, оксиды азота, повышение средней глобальной температуры, таяние ледников и повышение уровня моря.

Ключевые слова: The article shows that today's climate change has become one of the most important problems for the world community, and one of the main reasons for this process is the continuous release of SO_2 and other greenhouse gas emissions into the atmosphere by all branches and sectors of the economy.

Also, this article highlights the unique issues of ensuring environmental stability and combating climate change.

KIRISH

Bugungi kunda iqlim o'zgarishlari jahon hamjamiyati uchun eng muhim muammolardan biriga aylandi. Bu jarayonning asosiy sabablaridan biri atmosferaga SO_2 va boshqa parnik gazlari chiqindilari hisoblanadi. Har bir inson, korxonalar va davlat o'z faoliyati orqali karbon izini qoldiradi.

Karbon izi—bu inson faoliyati natijasida atmosferaga chiqariladigan karbon dioksid (CO_2) va boshqa parnik gazlari (metan — CH_4 , azot oksidlari — N_2O va boshqalar) miqdorini ko'rsatadigan indikator.

U ekologik barqarorlikni ta'minlash va iqlim o'zgarishiga qarshi kurashda muhim rol o'ynaydi. Karbon izi o'lchov birligi kilogramm yoki tonna SO_2 ekvivalentida hisoblanadi. U shaxslar, korxonalar va davlatlar darajasida baholanishi mumkin.

Mutaxassislarning fikricha, 2016-yilda atmosferadagi karbonat angidrid konsen tratsiyasi avvalgi barcha rekordlarni yangilagan va oxirgi 800 ming yillikdagi eng yuqori darajaga yetgan.

U davrlarda CO₂ konsentratsiyasining o'zgarishi ham millionda 100 qismni tashkil etgan, ammo ular millionda 280 qismdan past bo'lgan.

Mutaxassislarning ta'kidlashicha, 2015-yilda CO₂ konsentratsiyasi millionga 403,3 qismni tashkil etgan.¹

Biz atmosferaga chiqindilarni kamaytirish bo'yicha faol choralar ko'rishimiz kerak, chunki biz chiqaradigan har bir CO₂ molekulasini qoladi va to'planadi.

Biz chiqindilarni kamaytirishimiz va "oqova suvlarni" ko'paytirishimiz kerak, ya'ni biosfera rivojlanishi ta'minlashimiz kerak.

Chunki, atmosferaga chiqariladigan CO₂ ning taxminan 25 foizini biosfera o'zlash tiradi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Past karbonli iqtisodiyotga o'tish masalasi ko'plab olimlar va tadqiqotchilar tomonidan o'rganilib, turli xil fikr va mulozazalar berib kelingan.

Jumladan, Nikolas Stern o'zining 2006 yilda chop etilgan "Iqlim o'zgarishi iqtisodi yoti" asarida: "Iqlim o'zgarishiga qarshi kurashish iqtisodiy jihatdan samaralidir va dekar bonizatsiyaga erta o'tish iqtisodiy barqarorlikni ta'minlaydi"-degan edi.

Uning fikricha, agar hozir chora ko'rilmasa, kelajakda iqtisodiy yo'qotishlar YaIM ning 5–20% ni tashkil qilishi mumkin.

OECD hisobotlarida past karbonli iqtisodiyot faqat ekologik emas, balki ijtimoiy va iqtisodiy foyda ham keltirishi ta'kidlangan. Dekarbonizatsiya mehnat bozorida yangi ish o'rinlarini yaratishga turtki beradi.

IPCC ekspertlari, jumladan Jim Skea va Debra Roberts, 1.5°C ssenariyga erishish uchun 2050 yilgacha to'liq dekarbonizatsiya zarurligini ta'kidlaydilar.

Bu energiya manbalarini o'zgartirish orqali amalga oshishi mumkin.

BMT ekspertlari, xususan Pavan Sukhdev, yashil iqtisodiyot nafaqat tabiatni asraydi, balki barqaror ish o'rinlari va foyda keltiradi. Energiya samaradorligini oshirish iqtisodiy samaradorlikni ta'minlaydi.

Sachs past karbonli iqtisodiyotga o'tishni global barqaror rivojlanishning asosiy qis mi deb biladi va mamlakatlarning iqtisodiy modellarini qayta ko'rib chiqishga chaqirgan. Ekologik oqibatlar hisobga olinmagan iqtisodiy o'sish uzoq muddatda inqirozga olib keladi.

Jaxon Banki ekspertlari (jumladan Marianne Fay) past karbonli rivojlanish uchun "uch bosqichli strategiya"ni: samarali siyosat, investitsiya va xalqaro hamkorlikni tavsiya qiladi.

IEA hisobotiga ko'ra, 2050-yilgacha karbon neytral iqtisodiyotga o'tish uchun yillik investitsiyalar keskin oshishi kerak.

Bunda elektrlashtirish, qayta tiklanuvchi energiya va innovatsion texnologiyalar hal qiluvchi ahamiyatga ega.

Tadqiqot metodologiyasi. Karbon izining manbalari quyidagilardan iborat:

Eng katta karbon izi manbalaridan biri elektr va issiqlik energiyasini ishlab chiqarish jarayonidir. Bunda ko'mir, neft va gaz kabi tabiiy yonilg'ilar ning yonishidan katta miqdorda SO₂ atmosferaga chiqadi.

Jumladan, O'zbekistonda yillik SO₂ chiqindilari 1 milliard tonnani, jon boshiga karbon chiqarish 13 tonnadan (me'yor 4 tona) ortiqni tashkil etmoqda.¹

Transport vositalari, ayniqsa ichki yonuv dvigatellari bilan harakatlanuvchi avto mobil va samolyotlar katta miqdorda SO₂ ishlab chiqaradi.

Jumladan, Respublikamizda yillik avtomobillardan chiqadigan SO₂ miqdori 1 mln. tonnani tashkil etadi.

Sanoat sohalari, xususan, sement, metallurgiya, neft-kimyo va tekstil sano atlarida katta miqdorda parnik gazlari ishlab chiqariladi.

O'zbekistonda 2022-yilda sanoat korxonalaridan havoga 874 ming tona karbon chiqindisi chiqarilgan bo'lib, ularning katta qismi neft-gaz, energetika va metallurgiya korxonalaridan hissasi to'g'ri keladi.

Sement ishlab chiqarish ham atmosferaga chiqindilar chiqaruvchi asosiy tarmoqlar dan biri hisoblanadi.

2023-yilda Respublikamizda 15,5 million tona sement ishlab chiqarilgan.

Sement ishlab chiqarish jarayonida katta miqdorda SO₂ chiqindilari chiqariladi, chunki klinker ishlab chiqarishda kalsiy karbonat (CaCO₃) termik parchalanib, kalsiy oksidi (CaO) va SO₂ hosil qiladi.

Dunyo miqyosida sement ishlab chiqarish sanoat SO₂ chiqindilarining taxminan 8%ini tashkil qiladi.

O'zbekistondagi sement ishlab chiqarish korxonalaridan soni 2017-2023-yillarda sezilarli darajada oshgan.

2017-yilda 12 ta korxonada 8,9 million tona sement ishlab chiqarilgan bo'lsa, 2023-yilda 25 ta yangi korxonada qo'shib, umumiy quvvat 26,6 million tonnaga yetgan.

Bu esa sement ishlab chiqarishning atmosferaga chiqindilar ulushini oshirishi mumkinligini ko'rsatadi.

Shuningdek, O'zbekiston hukumati sanoat chiqindilarini kamaytirish maqsadida 2023-yilda 145 ta korxonada 723 ta chang-gazlarni tutib qolish uskunalarini ta'mirlash va yangilashni rejalashtirgan.

¹ Butunjahon meteorologiya tashkiloti (JMT)

Bu chora-tadbirlar sanoat tarmoqlarining atmosferaga chiqindilarini kamaytirishga qaratilgan.

2023-yilda mamlakatimizda 85 mingta yoki 2022-yilga nisbatan 1,5 barobar ko'p xonadon qurilib, foydalanishga topshirilgan. Shuningdek, aholiga 17 trillion so'mlik ipoteka kreditlari ajratilgan. 2024-yilda 100 mingta uy-joy qurish rejalashtirilgan.

Namunali tartibda qurilgan 2, 4, 6 sotixli uy joylarni qurilishida oqava suv tizimiga ulanish imkoni yo'qligi sababli, aloxida o'rali xojatxonalar qurilgan bo'lib, mazkur o'ralar ham yillar davomida metan (CH_4) va azot oksidi (N_2O) gazlarini manbaiga aylanib qolmoqda.

Qishloq xo'jaligi ham metan (CH_4) va azot oksidlari (N_2O) ishlab chiqarish orqali karbon iziga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Jumladan, 2024 yil ma'lumotlariga ko'ra, hayvonlarning har bir boshiga to'g'ri keladigan yillik metan chiqindilari quyidagicha:²

Sigirlar (suti uchun): 209.56 kg CH_4 /bosh

Sigirlar (go'shti uchun): 76.09 kg CH_4 /bosh

Cho'chqalar: 13.10 kg CH_4 /bosh

Qo'ylar: 9.39 kg CH_4 /bosh

Otlar: 18.96 kg CH_4 /bosh

Parrandalar: 0.048 kg CH_4 /bosh

Shuningdek, intensiv dehqonchilik va chorvachilikning hamda organik dehqonchilik va ekologik toza texnologiyalar qo'llanilishi soxalarining ham ta'siri yuqori xisoblanadi.

Uy xo'jaliklari a'zolari tomonidan iste'mol qilinadigan mahsulotlar, xizmatlar va ularning ishlab chiqarish jarayoni ham katta karbon iziga sabab bo'ladi.

Kishilar tomonidan ishlatiladigan energiya sarfi, maxsulotlar transporti rovkasi va chiqindilarni qayta ishlash jarayonlarining ham hissasi yuqori.

Karbon izi quyidagi oqibatlariga olib klisi mumkin:

Karbon dioksid va boshqa issiqxona gazlari yer atmosferasida yig'ilib, uning isishi ga olib keladi. Bu esa iqlim o'zgarishining asosiy omili hisoblanadi. Shuningdek, karbon izi ko'paygani sababli iqlim an'anaviy holatdan chiqib, kuchli yomg'ir yog'ishi yoki aksincha, qurg'oqchilik kuzatilishi mumkin.

Global isish natijasida muzliklar erib, okean va dengiz sathi ko'tariladi. Bu esa sohil bo'yida joylashgan shaharlarga xavf soladi.

Jonli organizmlarning yashash muhiti o'zgarib, ko'plab turlar yo'qolish xavfi ostida qoladi. Havo ifloslanishi, issiqlik to'lqinlari va oziq-ovqat yetishmovchiligi insonlarning sog'lig'iga salbiy ta'sir qiladi.

Karbon izini kamaytirish yo'llari:

Energiya samaradorligini oshirish maqsadida elektr energiyasidan tejamkorlik bilan foydalanish, kam quvvat sarflaydigan chiroqlardan (LED lampalar) foydalanishi, tez-tez elektr jihozlarini tekshirib turish va energiya sarfini optimallashtirish;

Jamoat transportidan foydalanishi, velosiped va piyoda harakatlanishni afzal ko'rish, elektromobillar va gibrid avtomobillardan foydalanish.

Qayta tiklanuvchi energiya manbalarini joriy qilish, ya'ni quyosh va shamol energie tikasidan foydalanish hamda biomassa va geotermal energiya resurslarini rivojlantirish.

Maishiy chiqindilarni kamaytirish va qayta ishlash, kam karbonli mahsulotlarni iste'mol qilish, mahalliy mahsulotlardan foydalanish va oziq-ovqat sarfiga e'tibor berish.

Plastik, qog'oz, shisha va metal chiqindilarni qayta ishlash, biologik chiqindilarni kom post qilish, bir martalik plastik buyumlardan voz kechish.

Har bir inson o'z hududida daraxt ekishi, shaharlarda yashil hududlarni oshirish qish loq xo'jaligida ekologik toza usullardan foydalanishi.

Korxonalar va sanoat sohasida ekologik yondashuvni qo'llash orqali korxonalarda filtrlar va texnologik innovatsiyalarni joriy qilish, atmosferaga chiqariladigan gazlarning monitoringini kuchaytirish, kam karbonli ishlab chiqarish jarayonlarini rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Karbon izini kamaytirish – bu nafaqat tabiat, balki kelajak avlod uchun ham muhim vazifa hisoblanadi. Har bir shaxs o'z kundalik faoliyatida ekologik mas'uliyatni his qilib, iqlim o'zgarishiga qarshi kurashga o'z hissasini qo'shishi shart.

Karbon izi inson faoliyati natijasida atmosferaga chiqariladigan issiqxona gazlari, ayniqsa karbonat angidrid (CO_2) miqdorini ifodalaydi. Iqlim o'zgarishi va atrof-muhit muammolarining kuchayib borayotgan sharoitida karbon izini kamaytirish har bir inson, tashkilot va davlat oldida turgan dolzarb vazifadir.

² M.T.Butaboyev "Yashil iqtisodiyot" Darslik.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. M.T.Butaboyev "Yashil iqtisodiyot" Darslik. S: "Farg'ona"-2023. 212-bet.
2. M.T.Butaboyev "Yashil iqtisodiyot" O'quv qo'llanma. S: "Farg'ona"-2024. 204-bet.
3. Pakhlovon Rakhmonazarov methodological approaches to evaluation of economic and ecological systems International Journal of Scientific & Engineering Research Volume 12, Issue
4. Рахмоназаров П.Й. Худудларнинг иқтисодий - экологик тизимларини бошқариш самарадорлигини ошириш: монография / Рахмоназаров П.Й. - Фарғона политехника институти. AL-FERGANUS, 2022. – 170 б.ISBN 978-9943-7707-6-8
5. **"Carbon footprint: towards a realistic framework for measuring environmental impacts"** – Wiedmann, T. & Minx, J., *Ecological Economics Journal*, 2008.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
